

## Verslag van de 274<sup>ste</sup> vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een strijdbaar Wapen van Kennemerland verzamelden zich 31 leden. De president spreekt van een overweldigende opkomst. Zij meldt het aantreden van een nieuwe penningmeester, de heer Clemens Lokin, die ons strijdlustig aankijkt. Een verhoging van de contributies lijkt in de lucht te hangen.

De secretaris spreekt over de Annual Conference die dit jaar in Londen wordt gehouden.

De editor houdt triomfantelijk een nieuw nummer van The Dutch Dickensian omhoog. Het gaat om nummer 99, winternummer 2023 staat er op het voorblad. Op de redactie wordt blijkbaar vooruit gedacht. Waarna bekend wordt dat, op mevrouw Van Daalen na, de gehele redactie is afgetreden. Mevrouw Lokin protesteert nog maar elders aan de tafel zien wij leden zich opmaken om als editor onsterfelijke roem te verwerven. Wordt het Pott of Slurk, that's the question.

De webmaster geeft aan langzaam door te werken aan de nieuwe website.

Waarna de heer Klok het woord krijgt en ons informeert over het programma op 17 juni als wij te gast zijn in de oudste stad van Holland, Dordrecht. Noteert U alvast de aanvangstijd van 15.00 stevig in Uw agenda. Laat U daarbij niet afleiden door kleinkinderen of ander familie geraas en kom.

Waarna de president het woord geeft aan de spreker van deze middag, de heer Van Kessel.

Na wat geschuif met zijn glas, inleidende beschietingen zullen we maar zeggen, begint hij aan zijn betoog: Charles Dickens en de Krimoorlog.

In de Pickwick Papers is er een scene met ene Count Smoltork, een gast van Mrs. Hunter (van de Expiring Frog). Spreker ziet hier een directe connectie met Tsaar Nicolaas.

Vervolgens geeft hij ons de hoofdlijnen van (het ontstaan van) de Krimoorlog. Het betrof een artillerie oorlog tussen aan de ene kant de Engelsen, Fransen en Turken en aan de andere kant de Russen. De strijd spitte zich vooral toe op de stad Sebastopol en het bezit van de Zwarte Zee. De Russen waren er ook van overtuigd dat de Engelsen uit waren op gebiedsuitbreiding.

Er waren veel doden te betreuren, vooral door ziektes. Er vielen zelfs meer slachtoffers door ziektes dan door gevechtshandelingen.

Aan de Russische kant speelde er wel degelijk een religieus motief, terwijl er aan de Engels/Franse kant vooral ethische vragen van het thuisfront waren over het als Christenen optrekken tegen andere Christenen en de Islam die toekijkt. Maar ook tussen de Grieks orthodoxen en de Katholieken en Protestanten boterde het niet getuige een gevecht in de Heilige Grafkerk waarbij 40 doden vielen. Van Kessel constateert ook dat je opeens Vladimir heet als je in Rusland aan de macht bent.

Welke aandacht besteedde Dickens aan de Krimoorlog. Bekend is dat hij in Boulogne verbleef toen de Franse troepen daar vlak in de buurt uitgebreid oefenden voor hun vertrek naar de Krim. Ook staat er in Household Words onder een stuk over de nonnen van Minsk die zich hadden afgescheiden; een artikel geschreven door Florence Nightingale. Maar er werd in Household Words meer geschreven over de Krim oorlog. Ook zou Dickens, in samenwerking met Angela Burdett-Coutts, zich ingezet hebben voor het sturen van droogmachines om de kleren van de slecht uitgeruste Engelse soldaten te drogen. Want waar de Fransen goed georganiseerd waren, heerste in de Engelse gelederen chaos. Spreker gaat dan nog in op de rol van Tolstoi (groot) en Dostojevski (klein), de Engelse legerleiding en meer specifiek die van Raglan en Cardigan en het belang van de stad Balaclava op de Krim.

Waarna spreker ons uitleg geeft over de bekende en in-fameuze Charge of the Light Brigade en de enorme afstand tussen de legerleiding en de voetsoldaat. Het hogere kader had jachten afgemeerd in de Zwarte Zee waar men zich kon terugtrekken; een enkele zelfs voorzien van een watercloset.

Na de oorlog meldde tsaar Nicolaas zich opeens in London en moest er vers stro worden aangevoerd want de man sliep altijd op een stro-matras en als je dat eenmaal gewend bent dan blijf je dat blijkbaar doen. Kom daar nu maar eens om; als je bij de incheck balie om een baal stro vraagt wordt je er uit gekegeld. Behalve dan als je een tsaar bent natuurlijk, maar die zijn tegenwoordig schaars.

Na de oorlog verscheen er in Engeland een rapport waar eerst de regering de schuld kreeg maar later ook weer niemand. Ten tijde van het verschijnen van het rapport was Dickens net aan een nieuwe roman begonnen die hij dan ook als titel "Nobody's Fault" gaf, daarmee refererend aan dit rapport. Later wijzigde hij de titel in "Little Dorrit".

Spreker sluit af met te constateren dat Dickens aan een soort bijziendheid leed als het ging om het buitenland, hij leek niet echt geïnteresseerd in alles dat niet met Engeland te maken had. Dickens had ook al niet veel op met de overheid en het hele overheidssysteem en maakte het vaak belachelijk, bijvoorbeeld als hij spreekt over Lord Coodle and Sir Thomas Doodle and the Duke of Foodle and all those fine gentlemen in office down to Zoodle, etc. etc.

De president bedankt spreker en stelt voor, gezien de tijd, de vragen en opmerkingen te reserveren voor het diner. Waarna wij, na de borrel, aan tafel gaan waar inderdaad genoeg vragen en opmerkingen loskomen.

Mevrouw Lokin herinnert ons aan de Tiendaagse Veldtocht, die tussen de slag bij Waterloo en de Krimoorlog zat ingeklemd; maar dat liep ook al niet echt goed af. Vandaar dat bord België in de achtertuin van mevrouw Boschma.

De heer Van Kessel zegt dat de tsaar Nicolaas wel ondersteuning wilde bieden aan Willem 1 maar dat hij onderweg in Warschau een opstand moest neerslaan en toen nergens meer aan toe kwam.

De heer Klok begint over een oorlog in India die omstreeks die tijd woedde waarop de heer Kooiman zich verbaast over de houding van Dickens hierin, die er nergens echt aandacht aan besteedt terwijl een van zijn zonen daar gesneuveld is. Ja, in *Dombey & Son* is daar het personage van Major Bagstock die een duidelijke connectie met India heeft, maar dat is alles.

De heer De Groot stelt dan nog dat vertrek uit Engeland (naar de kolonien) was als “falling of a cliff”, omdat meteen de aandacht verflauwde en de heer Jacobs ziet dat Dickens, als hij het over zijn naasten had, dit vooral op inwoners van Engeland sloeg. De heer Van Kessel stelt tot slot dan nog dat de Krimoorlog de op dat moment ernstige problematiek in Engeland verdrong.

Hierop besluit de president de bijeenkomst met de opmerking dat op een of andere manier de geschiedenis zich steeds lijkt te herhalen en dat het buiten dus oppassen geblazen is.